

ZA IZBOLJŠANJE LISTA
potrebujemo Vaše dobro voljo. Vsek, ki
mu priporočate "Glas Naroda" ali ga
pridebite za naročnika, vam bo hvale-
šen, ker ste mu odprli pot k zares lepemu
in zanimivemu čitju. :: :: ::

GLAS NARODA

POZOR, NAROČNIKI...
Naročnikom naznanjamo, da več ne pol-
ljamo potrditi za poslano naročnino. Za-
dostuje potrdilo poleg naslova na listu -
do katerega dne, meseca in leta je na-
ročnina plačana. Uprava.

TELEPHONE: CHelsea 3-1242 Entered as Second Class Matter September 21st, 1903 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879. ADDRESS: 216 W. 18th ST., NEW YORK
No. 48. — Štev. 48. NEW YORK, TUESDAY, MARCH 1, 1938—T OREK, 1. MARCA 1938 Volume XLVI. — Letnik XLVI.

NAZIJI PRIPRAVLJENI NA POHOD PROTI DUNAJU

**KANCLERJU DR. SCHUSCHNIGGU
OČITAJO, DA JE Z GOVOROM
RAZOČARAL PREBIVALSTVO**

Osemdeset tisoč mož čaka povelja, kdaj naj kre-
nejo na pot. — V Gradcu in drugih štajerskih
mestih vlada mir, toda narod je pripravljen. —
Vsa mržnja je naperjena proti državnemu kan-
clerju. — Pohod proti Dunaju je preprečil no-
tranji minister.

GRADEC, Avstrija, 28. februarja. — Med tu-
kajšnjim prebivalstvom vlada velika napetost. Se
pred dvema dnevi je bilo vse prepričano, da se
bo dvignila tisočglava množica, odkorakala proti
Dunaju ter tam izsilila svoje zahteve, med katerimi
je najbolj pomembna — naj se Avstrija nemudo-
ma priključi Nemčiji.

Narodnim socializmom (nazijem), ki jih je na
Štajerskem baje nad petdeset tisoč, je pa državni
kancler Schuschnigg v zadnjem hipu prekrizal raču-
ne.

Proti Gradcu in drugim štajerskim mestom je
namreč poslal močne oddelke zvezne armade. —
Zvezno vojaštvo ima na razpolago tanke, strojni-
ce, artilerijo in bombnike.

V glavnih uradih štajerskih nazijev je precej-
šnje vrvenje. Sli odhajajo in prihajajo ter odnaša-
jo poročila in prinašajo povelja.

Na Štajerskem, Koroškem in v Gornji Avstriji
je nad osemdeset tisoč uniformiranih nazijev. Iz-
prehajajo se po mestnih ulicah ter se ne brigajo za
policijo, žandarmerijo in zvezne vojake. Slednji
jih pa tudi v miru puste.

Ogorčenje avstrijskega prebivalstva je naperje-
no osebno proti kanclerju Schuschniggu, ki je s
svojim govorom prejšnji četrtek razočaral vso av-
strijsko javnost.

Nazije je posebno razkačil, ker je poudarjal, da
mora ostati Avstrija neodvisna in samostojna ter
zapretil, da se bo v skrajni sili — za ohranitev te
samostojnosti — poslužil zveznega vojaštva.

Navzlic tem zagotovitvam in pretnjam pa naziji
niso izgubili vsega upanja, kajti avstrijski notra-
nji minister je Seiss-Inquart, osebni prijatelj Adol-
fa Hitlerja. Kot notranji minister je tudi vrhovni
poveljnik policije.

Zdaj je pa Seiss-Inquart nazije razočaral. Upa-
li so, da bo osebno prevzel vodstvo nad pohodom
proti Dunaju, zgodilo se je pa baš narobe: proti na-
zijem je poslal policijo.

Rečeno je bilo nadalje, da bo Seiss-Inquart pri-
šel v Gradec, da se osebno prepriča o razpolože-
nju prebivalstva, toda do nocoj se še ni pojavil in
se najbrž tišči na Dunaju.

V Linzu so se vršili včeraj veliki protizidovski iz-
gredi. Drhal je razbila izložbe treh velikih židov-
skih prodajaln. Pred židovskimi trgovinami stoje
piketi, ki zapišejo ime slehernega, ki pri Židih kaj
kupi.

DUNAJ, Avstrija, 28. feb. — Kancler Schuschn-
nigg je sprejel v avdienci zastopnike domovinske
fronte ter jim rekel, da je nastal v Avstriji skrajno
resen položaj, zato je pa potrebno, da nihče ne iz-
gubi poguma.

V župnišča prihajajo velike množice ljudi, ki za-
hte vajo od župnikov prepise krstnih listov, da se
bodo mogli za slučaj nazijskega zavojevanja Av-
strije izkazati, da niso židovskega pokolenja.

Štajerski voditelj Domovinske fronte Alfonz
Gurbach je bil odstavljen. Schuschnigg pravi, da
na njegovo mesto ne bo imenoval nobenega nara-
dnega socialista.

Novo "čiscenje" v Sovjetski uniji

**REPUBLIKANCI
USPEŠNO ODBILI
VEČ NAPADOV**

Na vzhodni fronti so ime-
li fašisti težke izgube. —
Amer. avtomobili pre-
važajo vladno vojaštvo.

HENDAYE, Francija, 28.
februarja. — Španska republi-
kanska vlada poroča, da so bili
vsi fašistični napadi na vzhod-
ni fronti odbiti z velikimi iz-
gubami za fašiste. Fašisti so se
morali po tretjem napadu pri
Hornu umakniti. Republikanski
artilerski ogenj je preprečil
močnemu fašističnemu oddelku
vrniti se v njihove vrste in vo-
jaki so se poskrili v neki dolini
med bojnim ertama.

Dva fašistična aeroplana, ki
sta najbrže prišla s Palme na
Balearskih otokih, sta bombar-
dirala trdnjavo Guixola ob ka-
talonskem obrežju. Trije drugi
aeroplani pa so bombardirali
druga obrežna mesta blizu
Barcelone.

HENDAYE, Francija, 28. fe-
bruarja. — Ameriški tovorni
avtomobili, katere so ščitili ru-
ski aeroplani, so v nedeljo pre-
važali vladne vojake proti Gal-
lego, deset milj severno od Sa-
ragosse, da odbijejo fašistične
napade.

Vzhodno republikansko ar-
mado pod poveljstvom genera-
la Sebastijana Pozasa so faši-
sti s hudim napadom preseneti-
li ob reki Gallego. Vrsta, četudi
je bila močno utrjena, je bila
pri drugem sovražnem u-
darcu prebita in vnel se je boj
mož proti možu.

Fašistični dezerterji na se-
verni aragonski fronti pri Hue-
sei pripovedujejo, da vlada med
italijanskimi vojniki veliko ne-
zadovoljstvo. Kot pravijo ti de-
zerterji, je bilo v Vittoriji za-
prtilih 700 Italijanov, ker se ni-
so hoteli pokoriti povelju svo-
jih častnikov, da gredo na
fronto.

BARCELONA, Španija, 28.
februarja. — Pod vodstvom Ri-
ma je generalni vikar v barce-
lonski škofiji zopet uvedel ver-
ske obrede. V Barceloni je 2500
duhovnikov, katerim je dovo-
ljeno izvrševati vse verske ob-
rede. Generalni vikar deluje z
dovoljenjem in pod pokrovitelj-
stvom republikanske vlade.

**JAPONSKA MORNARICA
PREKAŠA AMERIŠKO**

TOKIO, Japonska, 28. feb. —
Japonski admiral Tota Išima-
ru, katerega priznavajo za naj-
večjega veščaka v mornariških
zadevah, je rekel, da je Japo-
nska že prekosila Združene dr-
žave v gradbi bojnih ladij. To
zatrdira je admiral objavil s
svojim člankom v nekem maga-
zinu. Pravi, da je japonska voj-
na mornarica po svoji kakovos-
ti močnejša od ameriške.

**LETALA SO
USTAVILA
JAPONCE**

Kitajski aeroplani zadr-
žujejo japonsko prodi-
ranje proti Rmeni reki. —
Izstrelili so opazovalni
balon.

ŠANGHAI, Kitajska, 28. fe-
bruarja. — Po zadnjih poročil-
ih je ojačena zračna armada
maršala Čankajška razbila ja-
panske koncentracije na sever-
nem bregu Rmene reke.

Bombardiranje je zaustavilo
veliko ofenzivo japonskih ar-
mad s severa proti Lunghaj ko-
ridoru, ki teče skozi osrednjo
Kitajsko od vzhoda proti za-
padu.

Neki kitajski aeroplan je iz-
strelil tudi opazovalni balon, s
katerega so Japonci vodili ar-
tilerski ogenj blizu Megsijena
na severnem bregu reke v se-
verozapadnem Honanu. Kitaj-
ski letalci so tudi po drugih
krajih ob reki razgnali Japo-
nce. V koridorju ob Lunghaj žele-
znici zadržuje 400.000 Kitaj-
cev japonske divizije v njih-
ovem prodiranju s severa in ju-
ga.

Prejšnji teden so Kitajci s
svojimi protinapadi popolnoma
ustavili japonsko ofenzivo in
so na nekaterih krajih celo Ja-
ponce potisnili nazaj.

Južno od Lunghaj železnice
Kitajci nadaljujejo s svojimi
nočnimi vstajskimi napadi, vsled
česar Japonci ne morejo priti
nikamor naprej.

Kitajci ponovi nepričakovano
napadajo vasi, ki se nahaja-
jo v japonskih rokah ter se po
kratkem boju zopet umaknejo,
predno se zlanj.

ŠANGHAI, Kitajska, 28. fe-
bruarja. — Nemški poslanik
pripravlja oster protest na ja-
pansko vlado, ker je neki pi-
jan japonski vojak z nožem za-
bobil nekega nemškega zdrav-
nika.

HANKOV, Kitajska, 28. fe-
bruarja. — Kitajsko časopisje
poroča, da je japonsko voja-
ško sodišče v Nankingu obsi-
dilo na smrt generalnega ma-
jorja Fudžiimo, ker je med vo-
jaki razširjal komunizem. Fu-
džiimo je bil po razglasitvi so-
dne takoj ustreljen.

**Konec balkanske kon-
ference.**

ANGORA, Turčija, 28. feb. —
Turški vnani minister Tef-
fik Ruždž Aras je po zaključku
četrtle letne konference balkan-
ske zveze rekel, da želi zveza bi-
ti posredovalka med narodi, ki
se nahajajo v najnevarnejših
mednarodnih položajih.

Članice balkanske zveze —
Jugoslavija, Grška, Romunska
in Turčija — so na konferenci
sklenile, da bodo pazno gledale
na nemško-avstrijske težkoče
in na angleško-italijanska poga-
ljanja.

**NOVA VLADA NA
ROMUNSKEM**

Ministri so bili zapriseže-
ni pod novo ustavo. —
Patriarh Cristea je za-
gotavljal velik pomen
nove dobe.

BUKAREŠTA, Romunska,
28. februarja. — Romunski mi-
nistri so bili zapriseženi pod
novo ustavo v kraljevi palači.
Kralj Karol in ministrski pred-
sednik patriarh Miron Cristea
sta poudarjala veliko važnost
nove dobe, v kateri ni več
strankarskih bojev in sporov in
v kateri je bila nova ustava v
ljudskem glasovanju skoro so-
glasno potrjena.

Med gosti na banketu, ki je
sledil zaprisegi, je bil tudi I-
strate Micescu, ki je bil vnani
minister v kabinetu ministrske-
ga predsednika Goge. Ta okol-
ščina potrjuje govorice, da je
Micescu napisal novo ustavo in
da bo imenovan za justičnega
ministra, katero mesto do sedaj
še ni zasedeno.

**RUSKI MARŠAL V
NEMILOSTI**

MOSKVA, Rusija, 27. feb. —
Po Moskvi so razširjene govo-
rice, da je pri sovjetih padel v
nemilost najvišji častnik rde-
čee armade maršal Aleksander
I. Jegorov in ravno tako dva
generala, katerih imen ni mo-
goče izvedeti.

Te govorice so nastale vsled
tega, ker nobeden teh treh zelo
visokih častnikov ni bil imeno-
van in ni prejel nikakega odli-
kovanja ob priliki proslave 20.
obletnice vstanovitve rdečee ar-
made. Take govorice pa so na-
vadno v teh časih v Rusiji re-
snične.

Maršal Jegorov, ki je bil šef
generalnega štaba rdečee arma-
de, je bil v maju lanskega leta
imenovan za nadomestnega
vojnega komisarja, mesto mar-
šala Mihajla Tuhačevskega, ki
je bil ustreljen.

NESREČEN ČLOVEK

OKLAHOMA CITY, 28. fe-
bruarja. — Albert Scott, ki je
star 61 let, ima v resnici smolo.
Prometne nesreče so ga zadnjih
20 let naravnost zasledovale.
Leta 1918 je Scott, ko je hotel
izstopiti iz avtomobila, padel in
si je zlomil obe nogi. Dve leti
pozneje ga je povozil tovorni
avtomobil in mu je bila zlomlje-
na ena noga. Leta 1924 je s svo-
jim avtomobilom zavožil v ja-
rek in si je polomil 7 reber.
Osem reber si je dve leti pozne-
je polomil, ko je padel z lestve.
V decembru lanskega leta se je
vanj zaletel nek kolesar; tedaj
mu je bil zlomljen levi kolc.

Včeraj je bil Scott zopet pripe-
ljan v bolnišnico; avtomobil, ki
ga je zadel, mu je zlomil isti
kolc.

**ZDRAVNIKI OBTOŽENI, DA SO
ZASTRUPILI PISATELJA GORKEGA**

MOSKVA, Rusija, 26. februarja. — Sovjetska
vlada je naznanila, da se bo v sredo pričela javna
sodnijska obravnava proti 21 bivšim najvišjim
boljševiškim voditeljem, ki so obtoženi, da so po-
vzročili smrt slavnega ruskega pisatelja Maksima
Gorkega in so 17 let kovali zaroto umoriti Josipa
Stalina in pokojnega Nikolaja Ljenina.

**BERLIN NI ZADOVOLJEN Z
DELBOSOM**

BERLIN, Nemčija, 28. feb. —
Berlinski uradni krogi v zad-
njem govoru francoskega vna-
jnega ministra Yvona Delbosa
o evropskem političnem položaju
ne vidijo ničesar drugega,
kot ponavljanje zagotovil nje-
govih prednikov zadnjih 18 let.

Nemški krogi pravijo, da je
Delbos prebavljal stara franco-
ska načela glede Lige narodov
in zvez, med katerimi je najpo-
membnejša zveza med Franci-
jo in Rusijo, in da je izrazil
dvom o dobri volji onih, ki išče-
je v Evropi nova in boljša pota
za dosego miru, ker spoznavajo,
da stara pota ne vodijo nika-
mor.

INDIJEČ POMLAJA LJUDI

BOMBAJ, Indija, 28. feb. —
Nek indijski jogi pomlaja ljudi
in trdi, da je sam sebe že tri-
krat pomladil. Kot pravi, je
star že 172 let, toda izgleda ko-
maj 40 let star.

Pred kratkim je pomladil
Gandhijevega pristaša, 77 let
starega Pandita Mohana Mala-
vija. "Za dvajset let je mlaj-
ši," je rekel pomlajevalni ča-
stnik Tapsi Bisn Das Uda-
si, "ko sem ga zdravil 40 dni."

Načini njegovega pomlajeva-
nja je skrivnost. Pri tem pa je
najbrže mnogo humbuga. Tapsi
sam nabira zelišča v džun-
gljah, jih prinese v posvečenem
kovčegu v svoj "urad" v Alla-
habad ob svetem Gangesu in v
njegovo sobo ne sme stopiti ni-
ko drugi, kot samo pacient. Zeli-
šča nabira na dhaky drevesih
in jih meša s kravjem blatom.
Ogenj mora goreti ves dan in
večer je zdravilo gotovo ter ga
nato v Allahabadu meša z dru-
gimi skrivnostnimi zelišči.

Tapsi pravi, da zna pomlajeva-
ti na 35 različnih načinov. Naj-
pomembnejše pri tem pa je, da
Tapsi sedaj že dobiva tretje zo-
be.

Po zatrdilu prijateljev bo tu-
di starega Gandhija mogoče
pregovoriti, ako se Tapsijevi
poskusi izkažejo kot uspešni, da
se bo dal iz starca premeniti v
mladeniča.

Med obtoženci so trije slovi-
ti zdravniki pod obdolžbo, da
so povzročili smrt najslavnejše-
ga ruskega pisatelja Maksima
Gorkega, ki je umrl 18. junija,
1936.

S tem je prvič prišla na dan
vest, da Gorki ni umrl naravne
smrti. Gorki, ki je bil star 69 let,
je umrl v isti hiši kot Nikolaj
Ljennin. Kot vzrok njegove smr-
ti so zdravniki označili hripo
in bolezen na pljučah.

Obtoženci bodo prišli pred
vojaški kolegij sovjetskega naj-
višjega sodišča v Moskvi. Ako
bodo spoznani krivim, bodo ob-
sojeni na smrt in tako ustre-
ljeni. Med njimi je več pozna-
nih mož, ki so Ljenninu in Troe-
kemu pomagali pri boljševiški
vstaji leta 1917, kot Nikolaj
Buharin bivši urednik uradne-
ga lista "Izvestja", Henrik G.
Jagoda, bivši načelnik sovjet-
ske tajne policije OGP in A. I.
Rykov, bivši predsednik sovjet-
skih ljudskih komisarijev, ali
ministriški predsednik sovjetske
unije.

Poleg njih pridejo na zatož-
no klop še trije bivši ministri-
ski predsedniki in razni komi-
sariji. Sodnijska obravnava bo
javna in bo oznanjena celemu
svetu.

Vsi obtoženci so bili v zvezi s
tajnimi organizacijami, katerih
namen je bil ovreči sovjetsko
vlado ter so delovali s Trocki-
jem, Buharinom in drugimi
menjševiki. Kot zatrjuje sovjet-
ska vlada, je Leon Trocki, ki
sedaj živi v izgnanstvu v Me-
hiki, koval zaroto že leta 1921,
ko je bil vojni komisar. Ti za-
rotniki so delovali do leta 1928,
ko so bili sedanji obtoženci na
najvišjih mestih sovjetske vla-
de.

Buharin in Rykov sta zadnja
stara boljševika, ki sta se dvig-
nila do visokih mest z Ljenni-
nom in ki jih bo sedaj v čišče-
nju zadela težka Stalinova ro-
ka. Rykov je po Ljenninovi smr-
ti nasprotoval Stalinu, da bi
v sovjetski Rusiji prevzel naj-
višjo oblast.

**LEBRUN SE JE ZAHVALIL
HOOVERJU**

PARIZ, Francija, 28. feb. —
Francoski predsednik Albert
Lebrun se je bivšemu ameriške-
mu predsedniku Herbertu Hoo-
verju zahvalil za njegovo po-
moč tekom svetovne vojne v o-
nih delih Francije, ki so jih i-
meli zasedene Nemci. Hooverja
je Lebrun uradno sprejel v
spremstvu poslanika Edwina
C. Wilsona.

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)Frank Sakser, President J. Lupsha, Sec.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.**45th Year**

ISSUED EVERY DAY EXCEPT SUNDAYS AND HOLIDAYS

Advertisement on Agreement

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto ..	\$7.00
in Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto ..	\$7.00
Za četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.—

"GLAS NARODA" IZHAJA VSAKI DAN IZVZEMŠI NEDELJ IN PRAZNIKOV

"GLAS NARODA", 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.
TELEPHONE: CHelsea 3-1242

DOPISI brez podpisa in osebnosti se ne priročujejo. Denar za naročnino naj se blagovoli pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznači, da hitreje najdemo naslovnik.

NEKOLIKO STATISTIKE

Iz poročila U. S. Bureau of Labor Statistics se da črpati dragocen statistični material.

Po vseli delih Združenih držav so se vršile preiskave, koliko zaslužijo delavci in kako svoj zaslužek porabijo.

V mestu New Yorku je dvajset odstotkov delavcev zaslužilo manj kot \$1,250 na leto; v Philadelphiji je zaslužilo dvajset odstotkov delavcev manj kot \$1,200 na leto; slično razmerje je bilo v Los Angeles; v državi New Hampshire je zaslužilo šestdeset odstotkov delavcev manj kot \$1,200.

Preiskava je dognala, da porabi delavec z letnim dohodkom \$1,200 do \$1,500 vsak mesec za stanovanje dvajset dolarjev, petnajst dolarjev pa za razsvetljavo kurjavo in druge domače potrebe.

V nekaterih velikih mestih je skoro pet odstotkov družin brez ugodnosti, ki se dandanes smatrajo za absolutno potrebne.

V drugih mestih imata samo dve tretini družin v stanovanju vročo tekočo vodo.

Komaj ena tretina družin smatra letni zaslužek za zadosten.

Največ se porabi za stanarino in živila. Za obleko, zdravniško oskrbo in opremo stanovanja ostane le malo.

Iz tega se da "oficijelno" sklepati, da bo treba še marsikaj preurediti in izboljšati, da se delaven omogoči človeku podobno življenje.

SPREJEM AMERIŠKEGA POSLANIKA

Te dni je bil imenovan na Nancy vsenčilišču v Franciji za častnega doktorja prava ameriški poslanik William Bullitt. Ko je došel v mesto, mu je priredilo prebivalstvo burne ovacije.

Iz Jugoslavije**Rekord v pešhoji in molku.**

V Virovitico je prispel Svetozar Romanović, ki se je bil stavil za 30,000 din z inženjerjem Gjorgjevičem, da bo prehodil peš 18,000 km in da bo ves ta čas molčal. S tem hoče pokazati moč človeške volje, obenem pa doseči rekord v hoji in molku. V 22 mesecih je prehodil 16,800 km, v 4 mesecih pa hoče prehoditi še toliko, da bo imel za seboj 18,000 km. Kljub mrazu hodi v kratkih hlačah brez zimske suknje, ker je zelo utrjen.

Siromašen fant našel 75,000 din.

Na cesti Varaždin—Lutbrej je izrabil neki veletrgovce iz Slovenije, ko se je vozil iz Podravine domov, aktovko, v kateri je bilo 75,000 din. Pozabil jo je v naglici na mostu, ko je za hip izstopil z avtomobila. Šele blizu Bartolover se je spomnil, da je aktovko z denarjem pozabil. Takoj je obrnil in se odpeljal nazaj. V vasi Šemoven je pa srečal nekoga siromašnega kmeta in ga vprašal ali je videl na cesti ko-

ga z aktovko. Na to vprašanje je kmet takoj potegnil iz voza aktovko z denarjem in mu jo izročil. Veletrgovce je dal poštenemu možu 10,000 din nagrade.

Po 23 letih se je vrnil iz Rusije.

V Split je prispel Stjepan Čurković iz vasi Pasiča pri Tomislavgradu. Mož je bil 23 let v ruskem ujetništvu, skoraj ves čas v Kemerovu v Sibiriji. Ko je prišel tja, je štel to mesto ce 3,000 prebivalcev, zdaj jih pa šteje 130,000, ker je dobilo mnogo industrijskih podjetij. Tam se je oženil, toda žena se ni hotela vrniti, ker ni hotela zapustiti Rusije. Imel je 20 tisoč rubljev prihranka, toda čez mejo je smel vzeti samo 15 rubljev. V Moskvi je kupil pri Čedoku vozni listek in plačal zanj 113 rubljev.

Pretrsljiva ljubavna tragedija.

V Jaromu pri Zagrebu se je odigrala pretrsljiva ljubavna tragedija. Mizar Franjo Kolarčič je hotel ustreliti svoje

ljubico Štefanijo Perkovič, s katero je živel v skupnem go-spodinjstvu že 12 let. Ranil jo je v glavo, ko je pa hotel ustreliti drugič, mu je samokres odpovedal. Potem je šel Kolarčič v hišo in si pogol kroglo v glavo. Povod za prepir in razdor med Kolarčičem in Perkovičev so dale težke gnotne razmere.

Veliki družbi tihotapcev so prišli na sled.

V Bjelovaru so prišli na sled vliki družbi tihotapcev. Artileristi so jih že okrog 30. Tihotapci so razpečevali po mestu in okolici saharin in razne nopoljske predmete. V tihotap-sko afero so zapleteni baje tudi nekateri visoki gospodje.

5letni deček je hotel z nogo ustaviti vagon.

Pet letni Jurica Poljak v Sisku je na industrijskem tiru postavil pod vagon nožico, da bi ga ustavil. Otroci so premaknili prazen vagon in ker proga nekoliko visi se je jel

"GLAS NARODA"

pošiljamo v staro domovino. Kdor ga hoče naročiti za svoje sorodnike ali prijatelje, to lahko stori. — Naročnina za stari kraj stane \$7. — V Italijo lista ne pošiljamo.

vagon potem sam premikati naprej. Tada je neki otrok zaklepal malemu Jurici, naj postavi nogo pod kolo in ustavi vagon. Deček je to storil in kolo mu je zdrobilo nožico. Male je manjkalo, da ni prišel pod vagon.

Samomor 12-letnega dečka.

V losanski vasi Vlahovići se je obesil 12-letni Jovo Čegar. Svojem striču je bil ukradel iz kovčega 41 din. To so zvedeli starši in so sinčka pokarali. To ga je tako potrla, da je najprej vrnil striču ukradeni denar, potem je pa odšel k sosedu in se obesil.

Sofer povozil volka.

Tomo Gjorgjevič iz Kosovske Mitrovice je povozil s tovrnim avtomobilom na cesti med Aralijo in Avalo volka. Povoženega volka je pripeljal v Beograd, kjer so ga hodili radovedneži ves dan gledat.

Dekle zaklalo ljubčka.

V Dračevu pri Zemaniku v Dalmaciji je 18-letna Mara Ke-tič zaklala svojega ljubčka St. Zekiča. Zekič je bil oženjen, a žena mu je težko zbolela, tako da ni bilo nobenega upanja, da bi okrevala. Mož je začel ljubavno razmerje z Maro in obljubljal ji je, da se bo poročil z njo po ženini smrti. Mara je nato pristala. Toda Zekičeva žena je težko bolezen srečno prebolela in potem je Zekič Maro zapustil. Dekle se mu je maščevalo in ga zaklalo.

Peter Zgaga

Prepust je minil. Te vrstice pišem na pustni torek, in čitali jih bosta enkrat po pepelnici.

Nič posebnega ni bilo, nič zanimivega.

Maškar dovolj, posebno v New Yorku.

Toda maškar bodo tudi v postnem času, vsa pomlad, poletje, zimo in jesen — prav do drugega predpusta.

Če mi verjamete ali ne, pred dnevi sem videl eno, — ni ji bilo dosti čez dvajset let — ki je imela nohte zeleno pobarvane, nstrice višnjevkasto, obrvi obrbite, v ušesih pa uhane, ki so ji cingljali do ramen. Navzlic ludemu mrazu je šla brez nogavic, vrat je imela pa trikrat povit z zelenkasto serpo.

Opazoval sem ljudi, ki so se ozirali za njo.

Izmed desetih se je zdela de-vetim lepa in le enem pri-smuknjena.

V soboto mi prinese pismo-nosa zavoj, na katerem je bilo poleg mojega naslova zapisano: — Počasi odpiraj, da ven ne skoči!

Previdno sem odprl, pa ni nič skočilo. Klobase, špeh, zelodec in kisle repa.

Mrs. Ivana Rupnik, vdova po mojem nepozabnem prijatelju Marku, se me je spomnila za pustno nedeljo.

Klobase in špeh mi je zdrav-nik prepovedal, pa sem vseno malo poskusil in rečem, da je bilo oboje izvrstno.

Tudi nič kislega ne smem. Toda prepričal sem se, da je kisle repa izborna.

Zelodec mi pa ni prepovedal, kajti ameriški zdravniki sploh ne poznaju te jedi, ki uživa v naši stari domovini tako zaslu-žen sloves. In tako sem zelodec za kosilo, malico in večerjo pospravil, pa se ne morem nič pritoževati, da bi mi delal kaj preglavice.

Iskrena hvala, Mrs. Rupnik!

Te dni sta se oglasila dva Jo-zeta iz domovine: vrhniški Jo-že in Jože iz Most pri Ljubljani. Vrhniški je poslal štiriin-dvajset drobno popisanih stra-ni dopisa; Jože iz Most se je pa pohvalil, da se je srečno pri-peljal v domovino. No, saj je tudi že čas, kajti iz New-Yorka je odpotoval pred dvema mesecema.

Vrhniško poročilo bo objav-ljeno v četrtek in petek.

In tako smo srečno prijadra-li v post.

Sempatam bo še malo snega, malo pomladnih viharjev, sredi aprila bo pa že praznik prehu-jenja in vstajenja.

Gorke sape bodo zapihljale, v devicah, ki bodo dospele na prag deklitstva, se bo porodilo doslej neznano hrepenenje.

— Drevje bo vzbrstelo, zvoni-čki bodo zacingljali, in v kleti bo zadnji sod doživljal svojo žalostno usodo.

Urednik bo sedel pri uredniški mizi in odpiral pisma: ob-novitev naročnine, naročilo za knjige, "Kje je?", "Isče se", "Posestvo naprodaj", smrtna kosa intakodalje.

Med pismi bo pa tudi pomla-dna poslanica, začeti se z be-sedami:

"Naveličali smo se zadublih dvoran in zaprtih prostorov. Zato je pa naše društvo skleni-lo prirediti piknik v prosti na-ravi..."

Že šestindvajsetič doživljam za uredniško mizo ta čas, in reči moram, da mi je prijetno pri duši...

Denarne pošiljatve**DENARNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO TOČNO IN ZANESLJIVO PO DNEVNEM KURZU**

V JUGOSLAVIJO		V ITALIJO	
Za \$ 2.55	Din. 100	Za \$ 6.35	Lir 100
\$ 5.00	Din. 200	\$ 12.70	Lir 200
\$ 7.50	Din. 300	\$ 19.05	Lir 300
\$ 11.25	Din. 400	\$ 25.40	Lir 400
\$ 15.00	Din. 500	\$ 31.75	Lir 500
\$ 18.75	Din. 600	\$ 38.10	Lir 600
\$ 22.50	Din. 700	\$ 44.45	Lir 700
\$ 26.25	Din. 800	\$ 50.80	Lir 800
\$ 30.00	Din. 900	\$ 57.15	Lir 900
\$ 33.75	Din. 1000	\$ 63.50	Lir 1000
\$ 37.50	Din. 1100	\$ 69.85	Lir 1100
\$ 41.25	Din. 1200	\$ 76.20	Lir 1200
\$ 45.00	Din. 1300	\$ 82.55	Lir 1300
\$ 48.75	Din. 1400	\$ 88.90	Lir 1400
\$ 52.50	Din. 1500	\$ 95.25	Lir 1500
\$ 56.25	Din. 1600	\$ 101.60	Lir 1600
\$ 60.00	Din. 1700	\$ 107.95	Lir 1700
\$ 63.75	Din. 1800	\$ 114.30	Lir 1800
\$ 67.50	Din. 1900	\$ 120.65	Lir 1900
\$ 71.25	Din. 2000	\$ 127.00	Lir 2000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVRŽENE SPREMEMBI GORI ALI DOLI

Za izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodite v dinarjih ali lirah dovoljujejo še boljše pogoje.

Izplačila v ameriških dolarjih

Za izplačilo \$ 5.— morate poslati	\$ 5.75
\$ 10.—	\$ 10.50
\$ 15.—	\$ 15.75
\$ 20.—	\$ 21.00
\$ 25.—	\$ 26.25
\$ 30.—	\$ 31.50
\$ 35.—	\$ 36.75
\$ 40.—	\$ 42.00
\$ 45.—	\$ 47.25
\$ 50.—	\$ 52.50

Prejemnik dobi v starem kraju izplačilo v dolarjih.

NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA PRISTOJBINO \$1.—

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
"Glas Naroda"

216 WEST 18th STREET

NEW YORK, N. Y.

POŠILJATELJE OPOZARJAMO,

naj nakazuje pri pošiljatih okrogle vsote (na primer sto, dvajset, tisoč) dinarjev ekstrin lir, kajti taka izplačila so najhitreje izvršena, poleg tega pa pošiljanje neokroglih vsot tudi razmeroma drago.

SLOVENIC PUBLISHING CO. (Travel Bureau)

Najboljši prijatelj

v nesreči vam je:

SLOVENSKA NARODNA PODPORA JEDNOTA BRATSKA, DELAVSKA PODPORA USTANOVA

Sprejema moške in ženske v letih od 16. do 50, in otroke do 16. leta starosti.

ČLANSTVO: 50,000

PREMOŽENJE: \$7,500,000.00

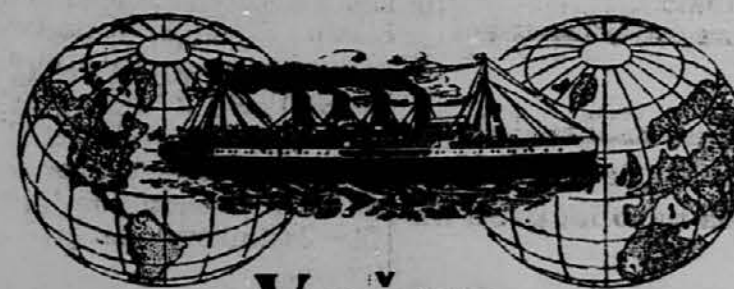
Za ožje informacije glede zavarovanja vprašajte lokalnega tajnika društva SNPJ

Glavni stan:

2657-59 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

GEORGE C. APOSTLE, Inc. UNDERTAKERSEDINI JUGOSLOVANSKI POGREBNIK V NEW YORKU in POPOLNI IN OKOLICI POGREB VIŠJE
PREDNO GRETE KAM DRUGAM, OBRNITE SE NA NAŠ POGREBNI ZAVOD, KI VAM BO NAJBOLJŠE POSTREGEL PO NAJNIZJIH CENAH
Osebo vas bo obiskal naš zastopnik, ki vam bo povedal cene in dal vas druga pojasnila.
NEW YORK, N. Y. 455 W. 43 St. Circle 6-7393
BROOKLYN, N. Y. 219 Atlantic Ave. Main 4-7611

Ustanovnik

Važno za potovanje.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj ali dobiti koga od tam, je potreben, da je poseten v vseh stvarih. Vselej našo dolgoletno skrbnost vam zanesemo dati najboljša pojasnila in tudi vse potrebne prekrbosti, da je potovanje udobno in hitro. Četo se zanesite obratno na nas za vas pojasnila.

Mi predstavimo vam, bodisi predajo za povratna dovoljenja, potni liste, vize in sploh vse, kar je za potovanje potrebno v najhitrejšem času, in kar je glavno, za najmanjšo stroško.

Nedržavlani naj ne odlašajo do zadnjega trenutka, kar predajo se doli in Washingtona povratna dovoljenja. RE-ENTRY PERMIT. trpi najmanj en mesec.

Pisite torej takoj za brezplačno navodila in zagotavljanje vam, da boste poceni in udobno potovali.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY (Travel Bureau)216 West 18th Street
New York, N. Y.

Kratka Dnevna Zgodba

EDGAR ALLAN POE:

MASKA RDEČE SMRTI

Rdeča smrt je že dolgo puštočila deželo.

Dotlej je ni bilo kuge, ki bi bila tako usodna ali tako ostudna. Kri je bila njeno utešenje in njen pečet — rdeča in strahotna kri. Začela je z razjokanimi mukami in nenadno omotico, nato je privrela kri iz vseh žnoje in telo se je pričelo razkrajati. Skratne pege po vsem telesu in zlasti po obrazu so bile kužno preklestvo, ki so žutev izključile od pomoči in sočutja soljudi. In napad, potek in konec bolezn, vse se je zgodilo v pol ure.

Toda pri Prospero je bil vesel in neustrašen in pameten. Ko je v njegovem kraju pomirilo do polovice ljudi, si je izmed vitevov in gospa z dvoru izbral za družbo tisoč zdravih in lahkoživih prijateljev in se z njimi umaknil v samoto enega izmed svojih utrjenih gradov. To je bila razsežna in mogočna stavba, zgrajena po pričevev lastnem okusu, sicer ekscentričnem, toda odličnem. Močan in visok zid z železnimi vrati jo je obdajal. In potem, ko so se dvorjani preselili v gradič, prinesli talilne peči in težke kladiva in so zvarili zapadli in so zvarili zapadli.

Sklenili so, da nikomur ne bodo dovolili ne ven, ne noter, bi to zahtevali pobjazne odnosa. Vrh tega je bil grad bogato založen z živcem. S kakimi varnostnimi ukrepi so dvorjani mogli kljubovati okuženju. Zunanji svet naj skrbi zase, kakor ve in zna. Tu pa bi bilo ta čas bedasto taranteli ali preudarjati. Saj je bil pripravljen vse, potrebno za zabavo: komedijanti in klovne, plesalci in muzikanti, lepoto in vino. Vse to so imeli in lepo na varnem so bili znotraj; zunanji pa je bila Rdeča smrt.

Potekal je že peti ali šesti mesec njihovega samotarnenja in medtem, ko je zunaj divjala kuga z največjo besnostjo, je

prine Prospero razveselil svojih tisoč prijateljev s povablomi na ples v maskah in najnevarnejšem razkošju.

Razbrzdana igra je bila ta maskarada.

Toda najprej naj opišem sobane, kjer se je prireditev vršila. Bilo jih je sedem — veriga kraljevskih soban. V večini palače pa so take verige v dolgi in ravni vrsti in kraljica vrata se dajo odpreti na vsako stran čisto do stene, tako da je pogled po vsej dolžini komaj oviran. Tu je bilo dokaj drugače, kar je bilo od pričevevne za vse nenavadno in čudno tudi pričakovati. Sobe so bile razporejene tako brez reda, da obenem ni bilo mogoče videti več kot eno. Vsakih dvajset ali trideset jerdov, je bil oster ovinek in pri vsakem ovinku se je pokazalo kaj novega. Na desni in levi je sredi vsake stene visoko in ozko gotsko okno gledalo ven na zaprt hodnik, ki se je vil ob dvorani. Ta okna so bila iz barvanega stekla in njih barva je bila vselej v soglasju z barvnim tonom dekoracij v dvorani. Tista čisto na vzhodnem koncu je bila na primer v modrem — in živahno modra — so bila njena okna. Druga soba je bila skrlatasta, prav tako okrasje in zavese, in tu so bile okenske šipe skrlataste rdeče. Tretja je bila vsa zelena in tako so bila okna. Četrta je bila opremljena in razsvetljena oranžno — neta belo — šesta vijoličasto. Sedma dvorana je bila na gosto prepeta s črnimi, zametastimi zavesami, ki so pokrivalo ves strop in stene in padale v težkih gubah na preprogo prav takega blaga in barve. Toda samo v tej sobi se barva oken ni skladala z dekoracijo. Okenske šipe so bile tu skratno rdeče — kričeče rdeče kot kri.

V nobeni teh sedmih dvoran ni bilo svetilke ali lestene, da si so zlati okraši razsipno raztreseni ležali tu in tam ali viseli s stropa. V verigi soban ni bilo nobene vrste luči, niti sveč. Toda na hodniku ki je spremljal verigo, so bili nasrtni vsakemu oknu postavljene težki trinožniki, ki so nosili bakrene kotličke, in v njih je plamtel ogenj, ki je metal svoje žarke skozi barvana okna in tako bleščeče razsvetljeval prostore. Na ta način je bilo vse pestro in čudovito. Samo v zahodni ali črni sobi, kjer je ognjena svetloba lila na temne zavese skozi krvavo barvane šipe, je bil nekega strahotnega skrajnosti in je dajal obrazom vstopivših ljudi tako divji izraz, da jih je bilo le malo iz družbe, ki bi bili dovolj pogumni, da bi sploh prestopili prag te sobe.

V tej sobi je tudi stala nasproti zahodne stene orjaška ura iz ebenovine. Nihalo se ji je nihalo sem in tja z zamolkim, težkim enakomernim zvokom; in kadar je veliki kazalec orisal krog po številnici in je ura udarila, je iz kovinastih bitju res godej z orkestru prisiljeni, da v trenutku prenehajo gosti in prislubnejo udarce in tako da so se morali ustaviti plesalci in hipno nerazpoložene je prevzelo veselo družbo. In dokler je danelo brnenje ure, je bilo videti, kako so najbrezskrbnejši pobledele, in starjši in umerjenejši so si šli z roko po čelu kakor v blodnih sanjah ali premišljevanju. Toda čim so utihnili zadnji odmevi, je nenadoma spreletel družbo bister smeh; godej so se spogledali in se zasmejali svojimi občutljivimi in nespametnimi drug drugemu so šepetaje objubili, da jih prihodnje bitje ne bo več spravilo iz ravnotežja. Po preteku šestdesetih minut pa je ura spet udarila in prav tako je bilo nerazpoložene in drhtenje in premišljevanje kot prej.

Toda vkljub vsemu temu je bila zabava vesela in veličastna. Pričev okus je bil izreden. Imel je bistvo oko za barvne učinke. Pri olepšavanju se ni oziral na modernost. Njegovi načrti so bili drzni in ognjoviti in njegove zamisli so bile polne fantastičnega žara in sija. Nekateri so dejali, da je blazen. Njegovo spremstvo pa je čutilo, da ni bil blazen. Treba ga je bilo slišati in videti in dotakniti se ga, da si se prepričal, da ni bil.

Za to veliko slavnost so namestili nakit po sedmih sobah večinoma po njegovih navodilih in njegov lastni izbiri okus je bil dal maskaradi značaj. Brez dvoma, maske so bile groteskne dovolj. Sem in tja je po sedmih sobah valovila množica sanjskih slik. In te slike so se vile ven in noter in vpijale barvne odtenke v dvoranah, in zdelo se je, da so divji zvoki orkestra odmevi njihovih korakov.

In tedaj udari ebenovinska ura, ki stoji v zametasti dvorani. In nato je za trenutek vse tiho, vse je mirno mimo glasu ure. Toda odmevi bitja umirajoč omene — trajali so samo trenutek — in veder, na pol zadržan smeh zapolje za njimi, ko izzvene. In zdaj spet začumi godba in sanjske slike ožive in se prerivajo sem in tja veseleje kot prej in vpijejo barvne odtenke z raznobarnih oken, skozi katere lijejo žarki s trinožnikov. Samo v sobo, ki je bila najbolj na zahodu, od

Skrivnostn umor na Angleškem

Scotland Yard se bavi ta čas z umorom, ki sliči po svojih okoliščinah kakšnemu napetemu romanu Conana Doylea.

Pred nekoliko dni je odkrila policija pod Hawskim mostom na reki Severn človeško truplo, ki je moralo ležati v vodi kakšnih štirinajst dni. Nekaj pozneje so našli v reki zgornjo človeško okončino, ki ji je manjkala roka. To so morali storiti odsekati. Policija je dala nato dno reke raziskati po potlačjih, in ti so našli lovsko puško, ki je morala v vodi ležati isto tako kakšna dva tedna.

Sprva niso odkrili ničesar, kar bi moglo to skrivnostno zadevo pojasniti. Potem pa so odkrili v Cheltenhamu truplo enega najelegantnejših in najboljše plačanih plesalcev odličnih hotelov londonskega zapada. In sicer v stanovanju njegove matere! Mladi mož se je imenoval Byron Smith.

Njegova mati je bila namočena že nekoliko mesecev kot bolniška strežnica žene nekega kapitana Williama Bernarda Butta, ki je bila težko bolna. Med božičnimi prazniki je bil Byron Smith gost v tej hiši. Kakšno tri tedne tega je kapitan Butte s svojim avtomobilom zapustil Cheltenham. Zato je dejal, da se popelje okrog Anglije. V nekoliko dneh bi se moral vrniti, toda odtlej je izginil brez sledu.

Neki sefer je izpovedal, da ga je videl pred kakšnimi dvema tednoma ob Hawskim mostu. Policija sedaj domneva, da je med njegovim nastankom med Smithovo smrtjo in med truplom brez glave, ki so ga odkrili v reki Severn, kakšna zveza.

Naša zastopnica za Cleveland in okolico
Mrs. FRANCES PATIA
nabira nove naročnike za "Glas Naroda". Rojake prosimo, naj ji bodo pri tem delu naklonjeni.

Uprava.

Georges Ohnet:

Zadnja Ljubezen

63

Kaj je resničnega na tem, kar si očitaš? Kaj je absolutno dobro in zlo? Kdo je začrtal meje enega in drugega? Mar niso to goli družabni ožiri? Človek se strinja z moralnimi načeli, kakor jih je postavila večina, ali pa veljajo ta načela za vse, ali je res grdo in greh otresti se jih? Edina resnična bolest je izguba sreče. A tvoja sreča je pridobiti si Lucino sree. Poskusi to. Dvigni se nad predsodke in ukloni se njeni volji.

Tako je prišel Armand na travnik ob cesti, vodeč v Villers pol kilometra od Deauville. Pogledal je na uro — bila je enajst. Od silnega notranjega boja mu je bila ostala samo velika utrujenost.

Mislil je samo na to, da ga čeka v vili Lucie. Kaj ji poreče? Kaj bo slišal od nje? Kakšne bodo posledice njunega razgovora? Na to ni hotel misliti. Hotel je k Lucii, to je bilo vse. Bil je že pri vratih njene vile, ko se je zavedel, da bi bil njegov poset nekaj neobičajnega. In namstni, da bi krenil naravnost k nji, je stopil na vrt. Po drevedu ga je privedla do vrata v ograji, kakor prejšnjo noč in tiho je vstopil. Vrata je pustil priprta, da bi mu jih ne bilo treba znova odpirati. In stopal je tiho naprej, da bi ga nihče ne opazil.

Vse je bilo pogreznjeno v temo in molk, samo eno okno salonske je bilo razsvetljeno. Tam ga je pričakovala Lucie. Čutil je, kako mu sree močno utripa. Čim je stopil v vežo, so se odprla vrata, ki jih je bil pustil priprta in na vrt je smuknila bela senca. Sledila je Armandu za petami. Čakala je precej dolgo v veži, potem je pa previdno odšla po stopnicah za Armandom.

Pred Armandom se je odgrnila zavesa in pred njim je stala nasmejana Miss Griffith. Umaknila se je, rekoč: Vstopite, gospod grof, go spodneca je tu.

Vstopil je. V salonu je sedela Lucie v isti obleki kakor jo je imela na sebi pri obedu. Vstala ni, ko je zagledala grofa na pragu, samo lažao mu je pokimala z glavo in pokazala na naslanjač. Armand pa ni hotel sedeti, naslonil se je na kamnin. Tedaj se je obrnila Lucie k svoji družabnici, rekoč:

— Hvala, draga moja, lahko greste, ne potrebujem vas več.

Miss Griffith je stisnila Lucii roko, pozdravila grofa in odšla.

Lucie in grof sta ostala sama. Nekaj časa sta se molče gledala, on mračen in zbezan, ona blede. Od pogovora v Neuilly, dan po Mininem posetu, ko je Lucii svetoval, naj opusti svojo samoto, nista več govorila brez priče.

Šele nekaj mesecev je bilo minilo od tistega dne, toda obema se je zdelo, da so minila že leta. Ponosna Lucie je čutila to tako ostro, da se je hotela otresti tega občutka. Zato je dvignila glavo in dejala z zaničljivim nasmehom:

— Morda vas je presenetilo, da vas je sprejela moja družabnica. Pa vendar niste mislili, da se bom spozabila tako daleč in vas sprejela tu sama?

— Ničesar nisem mislil, — je odgovoril grof s prijaznim glasom. — Storili ste kakor vam je bilo drago in niti na misel mi ne pride kritizirati vašega ravnanja.

— Glej no, zdaj ste pa naenkrat tako mirni, — je dejala ostro. — Pred dvema urama še niste kazali nobene volje sprijazniti se s svojimi položajem.

— Pred dvema urama je divjala v meni jeza in zato sem bil izgubil ravnotežje. Oprostite mi, prosim.

— Prav lahko bi vam oprostila to, če bi ne bila prepričana, da bo ta šola kaj zalegla, da se ne boste zopet spozabili. Toda moj položaj v vaši družbi postaja zelo kočljiv in zato ga hočem izpremeniti.

Armand je mislil, da namigava Lucie s tem na svojo možnost s Cravantom in prebledel je. Zatisnil je oči in stisnil pesti, da bi ne videja ognja njegovih pogledov in da bi zadržal tok bridkih besed, ki so mu silile na jezik. Lucie ga je opazovala in prvič, odkar ga je poznala, se ji je zdel skrušen, skoraj brez življenja, brez raznega obraza, kakor speč lunatik.

— Mislim, da ne razumete mojih besed, — je dejala s pretirano trdoto napram njegovi onemoglosti. — Kaj ste izgubili vso občutljivost, ves takt in pozornost? Ali pa mi morda mečete v obraz novo žalitev, morda mi hočete tako namigniti, da sem ženska, s katero si morete dovoliti vse?

S temi besedami se je dotaknila njegove najobčutljivejše strune. Kri je zalila Armandu lice in sklonil se je, kakor bi hotel pasti pred njo na kolena.

(Dalje prihodnjic.)

VAŽNO ZA NAROČNIKE

Poleg naslova je razvidno do kdel imate plačano naročnino. Prve dve leti naročnina mesece, druga dan in tretja pa leto. Da nam približno potrebnege dela in stroškov, vas prosimo, da skušate naročnino pravočasno plačati. Pošljite naročnino aravnost nam ali jo plačate našemu zastopniku v vašem kraju ali pa kateremu izmed zastopnikov, kojih imena so tiskana z debelimi črkami, ker so upravičeni obiskati tudi druge naselbine, kjer je kaj naših rojakov naseljenih.

VEČINA TEH ZASTOPNIKOV IMA V ZALOGI TUDI KOLEDARJE IN PRATINE; ČE NE JIH PA ZA VAS NAROČE. — ZATO OBISČETE ZASTOPNIKA, ČE KAJ POTREBUJETE

CALIFORNIA:
San Francisco, Jacob Laublin
COLORADO:
Pueblo, Peter Cullig, A. Sarcia
Walsenburg, M. J. Savak
INDIANA:
Indianapolis, Fr. Zupančič
ILLINOIS:
Chicago, J. Bevil
Cicero, J. Fabian (Chicago, Cl. W. in Illinois)
Joliet, Jennie Hamlich
La Salle, J. Spelich
Mascoutah, Frank Augustin
North Chicago in Waukegan, Mth. Wartsch
MARYLAND:
Kittimiller, Fr. Vodepvec
MICHIGAN:
Detroit, L. Plankar
MINNESOTA:
Chisholm, Frank Goulo J. Lehart
Eliz, Jos. J. Peschel
Ereloth, Louis Goulo
Gibert, Louis Vesel
Hibbing, John Porle
Virginia, Frank Hrvatic
MONTANA:
Roundup, M. M. Panian
Washoe, L. Champs
NEBRASKA:
Omaha, P. Broderick
NEW YORK:
Gowanda, Karl Steniga
Little Falls, Frank Maack

OHIO:
Barberton, Frank Troha
Cleveland, Anton Goben, Chas. Kart
Hager, Jacob Resnik John Slavich
Girard, Anton Nagode
Lorain, Louis Balant, Joann Kram
Youngstown, Anton Elchaj
OREGON:
Oregon City, Ore. J. Koblar
PENNSYLVANIA:
Beaver, John Jovanikar
Broughton, Anton Iparvo
Conemangh, J. Bravace
Coverdale in okolica, Mrs. Ivano
Rupnik
Elfort, Louis Sappich
Fairtel, Jerry Okota
Forest City, Mark Kamin
Greensburg, Frank Novak
Homer City, Fr. Ferencak
Johnstown, John Polants
Krayn, Ant. Tunkelj
Luzerne, Frank Balogh
Midway, John Zast
Pittsburgh in okolica, Philip Progar
Steelton, A. Kren
Turtle Creek, Fr. Schiffrer
West Newton, Joseph Jovan
WISCONSIN:
Milwaukee, West Alita, Fr. Stak
Sheboygan, Joseph Kakeč
WYOMING:
Rock Springs, Louis Tauschar
Diamondville, Jos. Rolich

Vsak zastopnik ima posredno se vroto, katere je prejel. Zastopnika tega priporočamo.

UPRAVA "GLAS NARODA"

(Nadaljevanje na 4. strani.)

Kranjska Gora Slika je posneta iz zbirke "Naši Kraji"

KAMNIŠKE PLANINE . . . OTOK
BLEŠKI . . . BOHINJSKO JEZE-
RO . . . TRIGLAV . . . KRANJSKA
GORA . . . SAVSKA DOLINA . . .
GOLICA . . . BEGUNJE . . . ST. LOV-
RENC NA DOLENJSKEM . . . ŽU-
ZEMBERK . . . OB KRKI . . . OTOČ-
CE PRI NOVEM MESTU . . . CERK-
NIŠKO JEZERO . . . CELJE . . . LO-
GARSKA DOLINA . . . ROGAŠKA
SLATINA . . . ITD. — 87 SLIK

Naši Kraji

87 SLIK tiskanih na dobrem papirju v
bakrotisku. \$1

NAROČITE PRI:

KNJIGARNI "GLAS NARODA"
216 W. 18th Street New York

ŠKRJANČEK

ROMAN IZ ŽIVLJENJA ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL: I. H.

34

"Da, France, zelo ga potrebujem. Saj ne veste, kaj je v Berlinu zvest in zanesljiv oksrbenik vreden."

"Toda — milostljiva gospa mati — ali vam tega ne bo prepovedala?"

Anita se ponosno vzravna.

"Meni nima ničesar prepovedovati, France. Torej, ali ste zadovoljni?"

"Ljubi Bog, pa me še vprašate? Kam pa hočem star mož kot sem jaz? Sicer sem si nekaj prihranila, toda zaradi inflacije je precej skopnelo. Od tega ne morem živeti. In kar je hotel moj pokojni milostljivi gospod napraviti — to — da — to so preprečili zlobni ljudje."

Anita se prestrašena ozre okoli, nato pa ostro pogleda Francea. Ali je kaj vedel?

"France, pomirite se; pri meni boste imeli dobro in hote za vse čase preskrbljeni."

"To naj vam poplača nebo, milostljiva gospica! Ne morem se vam dovolj zahvaliti, že zato ne, ker ste mi vzeli občutek, da sem slab, neporaben sluga, katerega je treba vreči na cesto."

"Tako niti ne smete misliti. Torej, kadar greste od tukaj, se peljete v Berlin in se boste zgledali pri moji kuharici gospej Luders. Od mene je že prejela tozadevno naročilo, da vas sprejme. Vesela bo, da bo kak moški v hiši, kajti sedaj je sama z mlado služkinjo, ako nismo v Berlinu. O vsem drugem se bova še pogovorila. Za to bo že kaka prijoznost, predno greste. Sedaj pa moram na čaj."

Prijazno se mu nasmeje in pokima ter hiti v družinsko sobo, kjer so tudi danes bili čaj, četudi so čakali na Lundstroma. Ko vstopi, sedite mati in hči pri mizi z ravnateljem Lundstromom.

Anita se opravi zaradi zakasnenja in Inga pravi prijazno: "Zopet si skrbela za otroke, Anita in je to zelo ljubeznivo od tebe. Sedaj jaz v resnici nimam časa za to."

In Gunnarju pripoveduje, da je Anita za oba otroke najela vzgojiteljico in ji odvzame marsikatero delo.

Tudi glede tega se Gunnar na tistem čudi, saj je vendar natančno vedel, da niti Inga, niti njena mati niste z Anito posebno ljubeznive. Gunnar pa še vedno ne slutiti, da hoče Inga nanj napraviti dober in ljub utis, četudi se mu pod njenim neprestanim prizadevanjem vedno bolj odpirajo oči. Vendar pa ni bil toliko nečimuren in ni bil tako neolikan, da ne bi dvomil o svojih opazovanjih.

"Da," pravi Anita smeje, "pojutrnjem bo nova vzgojiteljica nastopila svoje mesto. Sama bom šla po njo v Koblenz, kjer se sedaj slučajno nahaja. Toda — toda jutri imam atentat na vaš čas, gospod ravnatelj. Rada bi si kupila svoj avtomobil in stric Manfred je rekel, da se naj, kot vselej, tudi v tem oziru obrnem na vas. Vi mi boste pri nakupu avtomobila stali s svojim nasvetom ob strani. Ali smem tedaj vaš dragoceni čas jutri zlorabiti in vas prositi, da me spremito v Kolin ali pa v Frankobrod? Seveda samo, ako si morete vzeti toliko časa."

Gunnar Lundstrom se ji prikloni.

"Ali vam je prav jutri dopoldn ob desetih, gospica Anita? Do poldneva moreva biti že nazaj. Predlagal bi vam Frankobrod, ker imate tam boljše izbiro in boste prav gotovo našli kaj dobrega in primernega."

"Dobro, ob desetih bom pripravljena. Glede svojih želja o avtomobilu vas bom na vožnji zabavala. S tem mame in Inge ne maram dolgočasiti. Najbrže se imate kaj važnejšega razgovarjati."

Gunnar se ji zopet prikloni, nato pa se razgovarja z baronico in njeno hčerjo.

Herma Hell je zjutraj vstala z namenom, da napravi izlet na Lindeek. Precej se je že vdala misli, da na svojo prošnjo ne bo prejela ponudbe, ali kvečjemu odklonitev.

Za pot se pripravi ter s svojo potno torbo gre v gostilniško sobo k zajtrku.

Zajtrk seveda ni razkošen, pa vendar popolnoma dober, posebno še, ako kdo vpoštevata nizko ceno. Med jedjo še naglo lista po jutranjih listih in pregleda oglaševalni del. Še vedno išče, ako ni kdo oglašil izgubljenega rumenega ovitka.

Tudi danes ni nič.

In ko še tako sedi, ji prinesejo pismo. Zgane se, naglo odloži časopis in prime pismo. Elegantni papir in vtisnjen monogram ji nudi dokaz, da je to odgovor na njeno ponudbo. V okrepčilo vzame še en požirek kave ter si pravi, da potolaži svoje razburjenje: "Seveda odpoved, moja draga Herma. Nikar za božjo voljo ne letaj tako visoko."

Še en globok vzdih: "Sedaj pa pogum, slaba bo." Nato pa pismo odpre in izvleče list.

"Grad Lindeek, 3. maja 19..."

Velečenjena gospica Hell:

Dobili smo mnogo ponudb, pa nobena nam ni tako ugodna, kot vaša."

Herma najprej poltiho vzklikne ter si pravi: "O, ti ljubi Bog, daj saj, da me bodo hoteli imeti!" Nato bere dalje: "Sicer za mojo sestro, za čije dva otroke iščemo vzgojiteljico, izgledate premlada in mogoče ne dovolj stroga, toda jaz vidim oboje kot prednost. Kajti oba otroke pri dosednji pestunji nista bila navajena ne na veselje, ne na dobroto. Jaz sem seveda premalo izkušena, da bi natančno vedela, kako je treba otroke vzgojevati, toda nekaj se mi zdi gotovo, da pred vsem k temu spada srce. In — iz vaših veselih, živahnih oči mi sije nasproti gorko srce in to je bila pri meni poglavitna stvar."

Naložili so mi nalogo dobiti vzgojiteljico in komur da Bog kako službo, mu da tudi razum. Vaša mladost je sicer napaka, ki pa se bo vsak dan izboljšala. In poleg tega je vaše izpričevalo tako izborna, da se mora vsak še tako vestem človek upati vas vzeti v službo. In s tem tudi jaz tako storim."

Herma se nasloni na stolu in pritisne pismo na srce.

"O, ti moj ljubi Bog, zares me hočejo imeti! Šla bom na grad Lindeek! Ko bi sedaj še bila na prostem, popolnoma sama s svojim ljubim Bogom, tedaj bi saj mogla dati duška svojemu srcu in bi se prekucavala. Toda ne, Herma, pomisli, sedaj moraš postati pametna. Po travi se ne smeš več valjati, tudi ne, če si sama! Torej bodi resna!"

(Dalec — zbiranje...)

POPLAVA V KALIFORNIJI

Pogled na Oakland v Kaliforniji, kjer je reka Pajaro prestopila bregove. V okolici Oaklanda je zahtevala povodenj šestnajst človeških žrtev.

SODNIJSKI OGLASI iz stare domovine.

Og 75/37—2

UVEDBA POSTOPANJA ZA PROGLASITEV MRTVIM

SUHAR JOŽE, rojen 15. aprila 1883 v Gorenjem šte. 76., krščen pri Ožbaldu, sina Ivana in Ivane roj. Budna, pristojen v občino Mlinše srez litijski, je leta 1911 odpotoval za delom v Sev. Ameriko in se nastanil v Clevelandu. Bil je izučen mizar in je v Clevelandu dobil službo v neki tovarni. Iz Amerike je parkrat pisal domov, zadnjič začetkom leta 1916. Od takrat dalje pa ni o njem nikakega glasu več.

Ker je potemtakem smatrali, da bo nastopila zakonita domneva smrti v smislu §-a 24, štev. — o. d. z. se uvede na prošnjo njegove žene Suhar Rozalije, kočarja žene iz Kolovrata šte. 30, postopanje za proglasitev mrtvim, ter se izda poziv, da se o pogrešanem poroča sodišču ali s tem postavljeni skrbnici gospej Suhar Rozaliji, kočarja ženi iz Kolovrata šte. 30.

SUHAR JOŽE

se poziva, da se zgleda pri podpisnem sodišču ali drugače da kako vest o sebi.

Po 1. decembru 1938 bo sodišče na vnovično prošnjo odločilo o proglasitvi mrtvim.

Okrožno sodišče v Ljubljani, odd. IV., dne 26. novembra 1937

Avsec, I. r.

Og 2/38—4

UVEDBA POSTOPANJA ZA PROGLASITEV MRTVIM

KOSEC VINCENC, roj. 6.4. 1879 na Verjah št. 18, pri Medvodah, pristojen v obč. Medvode, srez Ljubljana, samski sin pok. Francea in pok. Marjane roj. Černe je odpotoval leta 1903 v Ameriko, od tam se ni več javil in je takoreč izginil brez sledu.

Ker je potemtakem smatrali, da bo nastopila zakonita domneva smrti v smislu §-a 24 št. 2 o. d. z. se uvede na prošnjo njegove sestre Vene Franciške roj. Kosec, delavke v Ljubljani, Cesta na Loko št. 21, postopanje za proglasitev mrtvim, ter se izda poziv, da se o pogrešanem poroča sodišču ali s tem postavljenemu skrbniku, gospej Vene Franciški, roj. Kosec, delavki v Ljubljani, Cesta na Loko št. 21.

KOSEC VINCENC

se poziva, da se zgleda pri podpisnem sodišču ali drugače da kako vest o sebi.

Po 28.2.1939 bo sodišče na vnovično prošnjo odločilo o proglasitvi mrtvim.

Okrožno sodišče v Ljubljani, odd. IV., dne 4. februarja 1938.

Avsec, I. r.

MASKA RDEČE SMRTI

(Nadaljevanje z 3. strani.)

sedmih, si nobena maska ne upa več. Zakaj noč se je nagibala in tam je padala še bolj rdeča luč skozi krvavo barvane šipe in črtna temne draperije je vzbujala strah in čigar noga je stopila na soboljo preprogo, mu je iz bližine udarjalo motno brenje ebenovinaste ure na uho resneje in silneje kot drugim, ki so se vdajali veseljačenju v drugih, bolj oddaljenih prostorih.

Ti drugi prostori pa so bili tesno nabiti in v njih je vročino utripalo srce življenja. In hrup je vršel dalje, dokler ni končno prenehala kot prej in vrteči plesalec so se ustavili in kot prej se je ves vrvež nevesečno pretrgal. Toda zdaj je moral zvonec ure zadoneti dvanaajstkrat. In tako se je morda zgodilo, da se je obenem s potekanjem časa tem bolj plazila skrb v misli resnejših med razposajenimi. In tako se je nemara tudi zgodilo, da so mogli nekateri v množici, preden so se zadnji odmevi zadnjega udarca popolnoma pogrezili v tišino, opaziti navzočnost maskirane postave, ki je prej ni bil nihče videl. Govorica o tej novi prikazni se je šepetaje raznesla okrog. Slednjič je nastalo v vsej družbi šepetanje in mrmranje, izražajoče nejevoljo in začudenje — nato strah, grozo in nerazpoloženje.

Razumljivo je, da bi v zboru orisanih fantastičnosti ne bila mogla vzbuditi razburjenja kaka navadna prikazen. V resnici je bila svoboda glede maskiranja v tej noči skoraj neomejena. Vendar je omenjena postava Heroda izprehodila in šla preko meja, da si jih je bil princ postavil zelo daleč. V sreih najbolj lahkomiselnih so strune, ki se jih ni mogoče dotakniti, ne da bi se zresnili. Celo pri skrajnih izgubljenih, ki sta jim smrt in življenje enaka šala so stvari, iz katerih se šale ne morejo zbijati. Zdelo se je zares, da družba globoko čuti, da v tej opravi in noši tujca ni bilo ne duhovitosti ne dostojnosti. Postava je bila visoka in mišava in od nog do glave zavita v mrtvaški prt. Maska, ki je zakrivala obraz, je tako natanko posnemala obličje otrplega mrtvega trupla, da bi bilo najpazivejše motrenje težko odkrilo prevaro. In vendar bi bili nori ponočnjaki naokrog vse to prenesli, če ne ravno odobravali. Toda komedijant je bil šel tako daleč, da je oponašal lik Rdeče Smrti. Njegova oblačila so bila namočena v kri — in njegovo visoko čelo, ves njegov obraz je bil škropljen s škrlatno grozoto.

Ko je princ Prospero zagledal to strahotno podobo (ki je s počasnim in svečanim korakom stopala sem in tja med plesalci, kot da bi hotela tem

dovršeneje igrati svojo vlogo), je bilo videti, da ga je v prvem hipu spreletel uraz, ali od strahu, ali od neugodja. Toda v naslednjem trenutku mu je obraz zagorel od jeze.

"Kdo si drzne," je hripavo vprašal dvorjanike, ki so stali tik njega — "kdo si drzne dražiti nas s takim bogokletnim roganjem? Zgrabite ga in mu strgajte masko z obraza — da bodo vedeli, koga naj ob sončnem vzhodu na grajskem stolpu obesimo!"

Princ Prospero je bil tedaj v vzhodni ali modri sobi, ko je izrekel te besede. Odjeknile so glasno in razločno skozi vseh sedem dvoran, zakaj princ je bil pogumen in močan mož in godba je bila utihnila, ko je bil zamahnil z roko.

V modri sobi je stal princ, obkrožala ga je gruča bledih dvorjanikov. Sprva, ko je govoril, se je ta gruča nekoliko zganila, da bi se pognala za vsiljivcem, ki je bil ta trenutek tudi prav pri roki in se je sedaj bližal princu z umerjenim in ponosnim korakom. Toda blazna smelost našemljenca je vso družbo napolnila z neko brezimno grozo, da ga ni bilo najti, ki bi bil prvi iztegnil roko, da bi ga zgrabil. Tako je neoviran prišel čisto k princu, in medtem ko se je številno spremstvo kot zaradi sunka umaknilo od sredin sob k stenam, je oni mirno šel svojo

pot, toda s svečanim in umerjenim korakom, ki ga je bil odlikoval že spočetka, skozi dvorano v zeleno, skozi zeleno v oranžno, skozi to spet v belo, in še od tam v vijoličasto. Preden je kdo napravil odločno kretnjo, da bi ga ustavil. Tedaj pa se je princ Prospero, ki je besnel od jeze in sramu zaradi svoje trenutne strahovitosti, z vso hitrostjo zagnal skozi šest sob, a nihče mu ni sledil, kajti smrtna groza je segla po vseh. Visoko je držal golo bodalo, in se je bil s silovito naglico približal umikajoči se postavi na tri ali štiri čevlje, ko se je ta, ki je bila pravkar doseglja zadnji konec zametaste sohe, nenadoma obrnila in se postavila zasledovalcu nasproti. Rezek krik — in bodalo je iskreče se zdrknilo na soboljo preprogo, kamor se je takoj nato brez moči zgrudil princ Prospero — mrtev. Tedaj je divja hrabrost obupanosti vžgala tropo ponočnjakov, da so takoj zdrveli v črno sobo, in ko so prišli našemljenca, čigar visoka postava je stala vzravnan in neugibna v senci ebenovinaste ure, jim je v neizrazni grozi zastal dih, saj v mrtvaškem prtju in za mrtvaško masko, ki so jo zgrabili z besno brezobzirnostjo, niso našli nobenega prijemljivega in zgrabljivega telesa.

In sedaj so spoznali, da je med njimi Rdeča Smrt. Prišla je bila kot ponočni tat; in drug za drugim so popadali ponočnjaki v s krvjo škropljenih prostorih svojega veseljačenja. vsak je umrl, kakor je bil obupan padel. In življenje ebenovinaste ure je ugasnilo zaeno z življenjem poslednjega veseljaka. In plameni na trinožnikih so zamrli. In Tema in Propast in Rdeča Smrt so neomejeno zavladale.

Rumunski denar za volilno propagando

Rumunske finančne oblasti so te dni zaposlene z množestvenimi revizijami državnih blagajn. Preiskava po padcu Gogove vlade je namreč pokazala, da je fašistični min. predsednik določil velikanske vsote za volilno propagando, ki naj bi prinesla njegovi vladi večino in zmago. Novi rumunski kabinet je odredil, da morajo prefekti in župani položiti natančne račune, kam je šel de-

ŠLITE nam za cene voznih listov, rezervacije kabin in pojasnila za potovanja.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY (Travel Bureau)
216 W. 18th St., New York

KRETANJE PARNIKOV SHIPPING NEWS

2. marca: Normandie v Havre Berengaria v Cherbourg Conte di Savoia v Genoa
9. marca: Queen Mary v Cherbourg
11. marca: Bremen v Bremen
12. marca: Roma v Genoa
16. marca: Normandie v Havre
17. marca: Berengaria v Cherbourg
18. marca: Europa v Bremen
19. marca: Vulcania v Trst
23. marca: Queen Mary v Cherbourg
26. marca: Rex v Genoa Ile de France v Havre
30. marca: Normandie v Havre Aquitania v Cherbourg
1. aprila: Bremen v Bremen
2. aprila: Conte di Savoia v Genoa
6. aprila: Queen Mary v Cherbourg Paris v Havre
9. aprila: Saturnia v Trst
14. aprila: Europa v Bremen Aquitania v Cherbourg
16. aprila: Rex v Genoa
20. aprila: Lafayette v Havre Berengaria v Cherbourg
22. aprila: Bremen v Bremen Roma v Genoa
27. aprila: Queen Mary v Cherbourg Ile de France v Havre
30. aprila: Paris v Havre Conte di Savoia v Genoa

nar, ki ga jim je dal kabinet Goge na razpolago za volilno agitacijo.

Ne zamudite!

SLOVENSKO-AMERIKANSKI

KOLEBAR

1938

160 STRANI ZANIMIVEGA ČTIVA, SLIK, POUKA IN NASVETOV JE VREDNO ZA VSAKEGA

50 CENTOV

Slovenic Publishing Company
216 West 18th Street
New York, N. Y.